

בטחון שבועי

מתיקות דרך "ויגבה לבו בדרכי השם" במשנת נוברהרדוק
מהגה"צ רבי יהודה מאנרל שליט"א מעיה"ת לייקווד יצ"ו

פרשת בהר בחוקותי תשפ"ו

הפטר

ברוך הגבר אשר יבטח בד' וכו'

ירמיהו הנביא מקדים לנו סור
מרע ואח"כ עשה טוב - ארור
הגבר אשר יבטח באדם כו' ומן
ד' יסור לבו והיה כערער בערבה
וכו' ברוך הגבר אשר יבטח בד'
כו' והיה כעץ שתול על מים.
אנחנו רואים כאן כדברי החוה"ל
שמי שאינו בוטח בד' בודאי
בוטח באדם, ואז מוכנים לו
הרבה רעות, כי הוא יוצא כביכול
מהשגחת ה', וה' משאיר אותו
ביד מי שבטח בו, וגם יש לו
קללה של הנביא בשם ד'. מאידך
הבוטח בד' יש לו ברכה מהנביא,
והרבה מנוחה ושמחה.

ונמשל בעל הבטחון לעץ שיש
לו שרשים על מים שתמיד יניב
פירות - אפילו כשיש חום ובצור
רת. כן בעל הבטחון, אף בזמנים
קשים שאחרים סובלים ח"ו,
הוא מקבל כל צרכיו בהשגחה
מיוחדת. והטעם, משום שהוא
דבוק בשורש כל ההצלחות,
הקב"ה בעצמו כביכול. האל-
שיך כ' שעץ שכתוב כאן הוא עץ
החיים שבגן עדן - שמשם הוא
מקבל שפע גם בעודו בעוה"ז
ולכן לא יראה כי יבא חס - הכוונה
- כל מיני דינים וצרות. וכן כתב
המהר"ל בנתיב הבטחון, שאפילו

העבודה על בטחון מרומם אותך כהר גבוה

שהאדם מפקיר את נכסיו, הוא משתחרר מהעוה"ז
ומתעלה כהר. כשאתה דואג כל היום על כספך
ונכסך, אתה אדם שפל וקשור לארציות. מרבה
נכסים מרבה דאגה (אבות ב ז). כמה שיש לך יותר
נכסים, אתה יותר מוטרד ומודאג מהם. יש הרבה
סוגי נכסים; ראיתי את אוצר הספרים של רבנו
גרשון, בשום ספר לא היה רשום השם שלו. הוא
עבד על זה להיות הכל 'הפקר'. יצאנו ממצרים
- לשון מיצר, לארץ טובה ו'רחבה'. הצמצום
בנובהרדוק היה דבר מאוד שלילי. אל תהיה
משועבד לשום דבר חוץ מהקב"ה. ארץ טובה
ורחבה יכול להתפרש גם על ענין הרוגע והבטחון,
להיות בלי דאגות ולחץ.

ידוע שביתו של רבי אברהם יפה"ן זצ"ל, חתנו
של הסבא, היה רשות הרבים. אומרים שפעם,
בחור שלא מצא מקום לישון, תלש דלת מצדו
ושם אותו על שני כסאות וישן עליו! גם ביתו של
הגר"ח מברסק זצ"ל היה הפקר. אומרים שהיה א'
שכסדר היה לוקח ספרים 'בהשאלה', עד שפעם
הגיע עם עגלה כדי לקחת ארון שלם! כל התינוקות
שלא היו רצויים מצאו את ביתם בביתו של רבי
חיים! הסיבה שרוב האנשים אינם מסוגלים לכזה
הכנסת אורחים הוא משום שכל כך הם משועבדים
לנקיון הבית שלהם, עד שהם מפחדים שהאורחים
יקלקלו את הכל!

יש לי שני כובעים, אחד חדש ויפה והשני ישן
וכבר 'ראה ימים יותר טובים'; אמנם אדם צריך
להיות מכובד, אבל אני חייב להודות, שכשאני
לובש את הישן, יש לי הרבה פחות לחץ! אנשים
שונים זה מזה, ואסור להרגיש מוזנח, הענין כאן רק
להראות נקודה זו, שאדם שהצליח להתעלות מעל
קשר ושעבוד לאיזה פרט בעוה"ז, משתחרר מעוד
כבלים, ומתעלה.

גדולי נוברהרדוק. שנה אחרי שנה, זכיתי לנסוע
לצרפת, כדי להיות במחיצתו של רבנו גרשון ליבמן
זצ"ל בשיבה שלו ב'בוסיער'. אצלם זה היה נחשב
לדבר גדול - להיות 'מבקש' בעבודת השם. רבי
אברהם יפה"ן זצ"ל אמר שהסטייפלר זצ"ל היה
הבחור השוב ביותר בביאליסטוק, משום שהוא
היה המבקש הכי גדול. אבל אצלי זה היה טבעי; כל
פעם שנחשפתי לגדולי נוברהרדוק, ההערכה שלי
לנובהרדוק גדלה יותר. רבי פינחס מנחם מלאך
זצ"ל אמר שרוב תלמידי הסבא זצ"ל היו בעלי רוח
הקודש! אני זכיתי להשתתף בוועד של הצדיק רבי
חיים מרדכי ויינקראנץ זצ"ל בבורו פארק. ישבנו
אצלו בבית במטבח, והרשנו השראת השכינה
בביתו!

רבי דוד בלייכער זצ"ל, ורבי דוד בודניק זצ"ל היו
כאלה ענקים, שאנשים עמדו לפניהם באימה.
הסיפורים עליהם נשמעים כסיפורים על מלאכים.
אומרים שפעם קפץ כלב על רבי דוד בודניק, והוא
התעלף; לא מפני הפחד מהכלב, אלא משום
שכשראה את הנחישות (determination)
של הכלב לתקוף אותו, הוא הרגיש שלו אין כוז
נחישות חזקה לעבודת השם!!

כשאתה משתחרר מהדאגות שלך, אתה נהיה אדם יותר מרומם

בנובהרדוק עבדו על הרבה עניינים. מהעקרים היו
עבודת הבטחון והפקרת הכבוד. רש"י בתחילת
פרשת בהר שואל: מה ענין שמיטה אצל הר סיני?
יתכן לומר, שזה בא לרמז שעל ידי פרשת שמיטה
שהיא יסוד הבטחון והפקרת נכסיך, אתה מתרומם
כהר גבוה. במדרש תנחומא (סימן ה') על פ' אמור
מובא שהצדיקים נמשלו להרים.

נסכיו של אדם מקשרים אותו עם עוה"ז. בשמיטה,

פגשתי פעם מגיד שיעור חשוב, שסיפר לי, שהיה לו מחלוקת קשה עם החברותא שלו על הפשט באיזה סוגיא. הוא עבד על עצמו הרבה עד שסוף סוף הוא היה מסוגל להודות על האמת שהחברותא צודק. הוא אמר שמיד לאחר שהודה, הוא הרגיש שיורד לו משא כבד מעל גבו! אלה שאינם עובדים על מידותיהם, יכולים להיתקע עם כעס, שנאה והקפדות לחיים שלימים, שהם גורמים המון לחץ ותסכול, וזה מאוד לא בריא לגוף! הגוף אינו מסוגל להתמודד עם דיכאון, כעס, וקפידות שאינם נגמרים. יש מחיר יקר למי שתמיד עומד על דעתו, ואינו מוכן לוותר ולהודות על האמת.

מי שאינו מסוגל להתכופף לשני, הוא אסור בבית הסוהר של המידות הרעות, ר"ל. ידיד שלי פעם עבר מצב נפשי לא קל, כשבתוכו התחולל סערה על איזה אי הבנה שבינו ובין חבריו. הוא לא היה יכול להירגע עד שהסברתי לו שבנובהרדוק, הגדלות לא היה מי שמודה על האמת, אל מי שמוכן גם להודות על השקר! מה יקרה אם הוא יחשוב שהוא צודק?? תן לו לנצח!! למי זה מפריע?? כך אתה מתעלה להיות מרום כמו על הר גבוה! כשאתה מפקיר את כבודך 'הקדוש', ואתה מכניס את הרושם הטוב (שאתה חושב שאתה עושה...) לסכנה, זה מגביר את הבטחון שלך בהשם, ולא באנשים!

בערי הלויים היה צריך להיות מגרש סביב. ופירש"י (מסעי ל"ה ב'), ריוח מקום חלק חוץ לעיר סביב להיות לנוי לעיר, ע"כ. ארץ ישראל צריך להיות מקום של יופי והרחבה חשוחרר מכל לחץ. התורה הדגישה ענין זה דווקא אצל לוי, שהוא היה השבט שעסקו בתורה, להורות שמי שעסוק בתורה שייך לארץ טובה ורחבה. הוא תמיד מלא שמחה ובטחון.

תשתדל להיכנס למצב שאתה לא מקפיד כל כך, בלי דאגות, רק רוגע ומונחה; מצב של שמיטה! בלי שום הקפדות על אנשים! תסיח דעת מכל הצרכים והקשיים שלך ותכניס את הקב"ה לתמונה. תן רק לו לנהל את חייו. מה קרה אם אני לא מצליח?? אני שמח גם ככה! אני שמח גם כשאני מנוצח!

נב. ת'רגע!!! תאכל דברים טובים, תטייל ותעשה כל מה שיעשה לך הרפיה ורוגע. אם יש משהו לא מושלם בחיך, תקבלו בקלות; תזכור שבין כך אתה לא נמצא כאן לנצח! תהנה מעצם המציאות שאתה חי! די לחי באשר הוא חי! איך אפשר שאדם יחיה ועוד יתלונן??!! האם זה לא חסד עצום, עצם החיים שלו?!

דוגמא של חיי שמחה ורוגע מתוך המצבים הכי קשים:

הננו מעתיקים מתוך הסידור הנפלא, 'המלהיב לעבודת השם' - 'מונה ברורה', מש"כ על הפסוק 'כל הנשמה תהלל קה', בסוף פסד"ז וז"ל: דרשו חז"ל על כל נשימה ונשימה תהלל קה. בארה"ב היה חי יהודי בשם ר' מאיר פייסט ז"ל. הוא בגיל ארבע נחלה בשיתוק מוחלט

בשתי רגליו ומאז לא היה יכול ללכת אפי' צעד אחד, אפי' לעמוד ולהשען על רגליו בעזרת קביים לא היה מסוגל, וחזן מזה סבל ר' מאיר מקוצר נשימה. בנוסף למצבו הגופני הקשה היה ר' מאיר גלמוד וחי את חייו לבד, כי לא הייתה לו משפחה קרובה. הנה אדם במצב כמותו הוא בד"כ בדיכאון ומרירות ויאוש וקנאה על כל העולם ומלא טענות וחוסר רצון להמשיך לחיות. אבל מצבו של ר' מאיר היה בדיוק הפוך, הוא

מי שנולד במזל רע יבטח בד', והקב"ה ישפיע עליו טובה מעו"לם הבא שכולו טוב. וכ"כ רבינו יונה במשלי (ג' כ"ו) והביאו רבינו בחיי בכד הקמח שע"י בטחון אפשר אפילו להחליף את המזל. ועי' מדרש רבה (שמות ז' ד') שגן עדן מבקש מהקב"ה - תן לי צדי"קים, ואיזה צדיקים - אלו שבטחו בהשם! נמצא שבעל הבטחון מחובר לגן עדן גם בעוה"ז וגם בעוה"ב. ובמדרגת האדם כ' שה' בוטח יש לו חיים מאושרים על כל המנוחה מעולם הבא - ברו"כ הבאים לגן עדן התחתון!

היה מלא שמחה אמיתית ואושר, פניו קרנו תמיד כמה הוא מאושר, והשמחה לא זזה ממנו בכל מצב ובכל שעה. לפעמים בשעה שקיבל ר' מאיר התקפת קוצר נשימה היה מרים ראשו כדי להקל עליו את הנשימה, וכל נשימה הייתה שמחה עבורו והיה מושב להקב"ה על זה, ותשוקת החיים שלו הייתה עצומה. הוא התחיל ללמוד בגיל מבוגר והתמדתו הייתה במסירות נפש לפי מצבו ובמשך השנים הגיע למעלות נשגבות בתורה ויראה ע"כ מהסידור הנ"ל, ודבר שפתיים אך למחסור.

תחילת דרכו של הסבא מנובהרדוק היה ע"י שיחה נוקבת מהסבא מקעלם, ששתק הרבה זמן, ואחר כך דפק על השטנדר ואמר 'דיו לחי באשר הוא חי'. זה מה שהרים את הסבא מנובהרדוק!! הבהרה בנוגע לשו"ת מהגליון הקודם: מי שלוקח כדורים למחלה נפ"שית ורוצה להפסיק. שיש אפשרות למי שעבד הרבה על בטחון, ע"י תפילות למשך חודש יחד עם בטחון, עד שהוא מרגיש שהוא רגוע ובוטח בהשם שאינו צריך את הכדורים, ואח"כ לנסות לראות אם תפילתו התקבלה ולהפסיק לתקופה שאינו מכניס אותה לסכנה, ועוד כמה פרטים שנכתבו שם. העירו אנשי ניסיון, שהוכח גמורה להתיעץ עם רופא מומחה כמה זמן אינו סכנה, כי חס ושלום הפסקה לא נכונה יכולה לגרום לנזק בלתי הפיך, רח"ל.

גם כשאדם עובד, המפרנס האמיתי הוא השי"ת

כאן מצות שמיטה פעמיים, (וכבר עמד ע"ז האוה"ח הק', ע"ש). ועי' כלי יקר כאן באורך שמצות שמיטה באה כדי להנחיל לנו מדת

כי תבואו אל הארץ מו' ושבתה הארץ שבת לה'. שש שנים תזרע שדך וכו' ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ. יש להתבונן למה נזכר

בטחון ושמחת חיים

הבטחון (פ"ג) שהכל רק כדי לקיים את הקללה - 'בזיעת אפך תאכל לחם', ושבאמת אינו אלא להציל את האדם מהבטלה המביאה לחטא, אבל אם באמת לא יתקלקל ע"י שלא יעבוד, השי"ת ישלח לו פרנסה גם בלי השתדלות. ונמצא שבאמת, היינו צריכים להיות כמו אדם הראשון לפני קללתו - שיושבים בגן עדן ומלאכים צולין לו בשר ומסננים לו יין!!

ונראה להוסיף שהתורה מלמדת אותנו בפסוק הראשון, שהרצון האמיתי של השי"ת (לולי חטא אדם הראשון) הוא להשפיע עלינו הטבה בלי גבול, וזהו מה שהקב"ה אומר לנו: בעצם-ושבתה הארץ- "אל תעשה כלום, ותקבל הכל!" כי באמת כבר כתב בספר העיקרים על הפסוק קוה קויתי ד' ויט אלי וישמע שועתי. וז"ל, לפי שהתקוה וכו', כשתהיה לפי מה שראוי, אין שם מונע, כי אין כילות מצד הנותן! ברגע שנאמין שהשי"ת רוצה לתת לנו שפע בלי גבול - גם אם אין אנו צדיקים גדולים, אנו נקבל בזכות הבטחון הרבה מעבר למה שמגיע לנו!

הבטחון, שבעל השדה יבין שאינו באמת בעלים על השדה, ואינו יכול להחליט מתי לזורעה, כי הכל שייך להשי"ת, ואז בעל כרחו יצטרך לבטוח בה - הוא יושב בביתו, והשי"ת ישלח לו פרנסתו. ולפי"ז מצות שמטיה הוא יסוד כל התורה כולה, כי באמת התורה נועדה לשמרה כדי לקבל קשר עם השי"ת ע"י בטחון: כי רק עם בטחון אפשר לקיים את התורה באמת, ולשמה, וכמו שכתב החוה"ל בתחילת שער ייחוד המעשה. וזהו תכלית כל התורה, וכמו שכ' הגר"א במשלי (הובא בעמוד הבא).

ולפי"ז נראה שהפסוק השני, בא לומר את המצוה בפועל - שבת שבתו יהי' כו' לא תזרע וכו', אבל הפסוק הראשון בא להקדים לנו את הענין של השמיטה, שהוא נוגע גם בתוך השש שנים. כי גם כשאנחנו עובדים בשדה אנחנו חייבים לזכור שעוד מעט יבוא שנה ש"ושבתה הארץ שבת לד'" ועי"ז נזכור שגם עכשיו הכל שייך להשי"ת, ורק הוא המפרנס האמיתי.

ומה שצריך להתעסק בשדה ובפרנסה, כבר כתב החוה"ל בשער

הדואג מוכיח שהוא צורק

עצת הגר"ח פ' שיינברג זצ"ל "לגמור את החודש"

אנשים שהיה קשה להם בפרנסה ורצו לקחת עוד עבודה מהצד. הרב שיינברג היה מייעץ להם לא לעשות כן, אלא ללמוד תורה באותו זמן ולבטוח בד'!

רבינו יונה במס' ברכות (יב:) מפרש שהכריעה בשמונה עשרה הוא סימן של הכנעה, והזקיפה מראה על שהשי"ת שהוא הזוקף כפופים. ולפי"ז כיון שהקב"ה ברא את האדם בקומה זקופה (ולא כשאר בעלי חיים) הרי זה מלמד שזהו עיקר מצבו של האדם - לבטוח בד', וזהו מעלת השומרי שביעית.

אבל אלו שכל הזמן מחפשים עוד עבודות ועוד מקורות לפרנסה, יתכן מאוד שיש להם חסרון גדול ומסוכן באמונה!

וכי תאמרו מה נאכל כו' - וצוירתי את ברכתי הק' המדרגת אדם, מתי יאמרו מה נאכל הרי בשישית כבר רואים ברכת ד'. ועוד וכי כל השאלה שייך רק בשמיטה הראשונה, שעוד לא ראו ברכת ד'.

ותי' - שיש הרבה, כל שמיטה, שמהשנה הראשונה אחרי שמיטה, כבר דואגים מאיפה יהיה להם פרנסה בשמיטה הבאה. ולכן הם מקמצים ממאכלם שש שנים, כדי שיהיה להם מה לאכול.

ולאותם אנשים אין ברכה! כי הם סומכים על עצמם ועל מה שמקמצים, ולכן כל שמיטה מחדש יהיו כאלה שבשנה הראשונה כבר ישאלו מה נאכל בעוד שש שנים, והם עוד בסוף השמיטה יוכיחו שצדקו בזה-שהרי בסוף לא התברכו! וכן הוא אצלנו, הדואג, תמיד יוכיח שצדק לדאוג. אבל הבוטח בד' חסד יסובבנו וברכת ד' היא תעשיר! (וע"ש במדרגת האדם - דרכי הבטחון פ"ו).

הרמב"ם: ולא שבת לוי בלבד וכו'

ושמעתי ממו"ר הגאון רבי חיים פינחס שיינברג זצ"ל שכדי לשבת וללמוד בכלל צריך להגיע לבטחון, ואדרבה לימוד התורה כל היום מביא את האדם לידי בטחון, ובאמת כתב בביאור הגר"א על משלי (כ"ב כ"ט) על הפסוק להיות בד' מבטחך וז"ל ועיקר נתינתו התורה לישראל הוא כדי שישמחו בטחונם בד' וכו', והוא לפי שעיקר מהכל הוא הבטחון השלם, והוא כלל כל המצוות וכו', עכ"ל. והסביר הרב שיינברג זצ"ל פשט בד' הגר"א שזהו הטעם שתלמוד התורה כנגד כולם - כי מי שלומד תורה במקום להתעסק בפרנסה, הוא מגיע לבטחון!

ולפי"ז יובן שבהלכות ת"ת, אם המטרה של הכולל הוא רק לגדל

בהלכות שמיטה ויובל או בהלכות ת"ת?

הרמב"ם מבטיח שלא רק שבת לוי זכו שהשי"ת דואג לכל מחסורם, אלא כל אחד בעולם שיקדיש חייו לעבוד את ד' וכו' והלך ישר וכו' ופרק מעליו עול חשבונות הרבים שבקשו בני אדם, השי"ת ידאג לו לדבר המספיק לו בעוה"ז, וכמו שאמר דוד המלך ד' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי, ע"ש. ולכאורה היינו חושבים שזה שייך להלכות ת"ת ולא להלכות שמיטה.

ועוד, הרי בהלכות תלמוד תורה, כתב הרמב"ם שמי שיושב ולומד ומפיל את עצמו על הציבור הרי זה מחלל את השם, ולמה רק כאן בהלכות שמיטה חידש הרמב"ם את האפשרות "ללמוד בכלל"?

שסומכים גאולה לתפילה, הוא שמכח ניסי יציאת מצרים אנו מבינים שראוי לבטוח בד', ומכח זה מתפללים מיד.

ויש לשאול שהרי חזקיהו המלך הרבה תורה בעם ישראל יותר מכל המלכים שהיו - הרי בזמנו, ע"י שנעץ חרב בביהמ"ד ואמר שמי שאינו לומד תורה ידקר בחרב, לא היה תינוק ותינוקות שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה, וא"כ למה לא ביקש בזכות התורה.

ורואים מכאן שכדי שחזקיהו יזכה לנס מעל הטבע לבטל גזירה שכבר נגזרה, זהו דוקא ע"י בטחון בד'. וכן נס זה של תבואה משולשת, הוא דוקא ע"י הבטחון. רבינו הרמח"ל כתב שמי בטח בד' בעוה"ז, יועיל לו בטחון אף לעוה"ב להוציאו מהגיהנום! הבטחון גובר על הכל!!

תלמידי חכמים, סובר הרמב"ם שזהו חילול השם, רק כשמגיע הרמב"ם להלכות שמיטה, עם ענין הבטחון, אם יחליט האדם מתוך הבטחון להשליך את יהבו על הש"ת להקדיש את חייו לתורה, אז באמת ראוי הוא לשבח! וגם חילול השם לא יהיה, כי עם בטחון, מובטח שיצליח.

וצויתי את ברכתי - בזכות מה?

יש כאן נס נפלא שכל העם זוכה לתבואה משולשת בשנה השישית, וזהו בזכות הבטחון. והנה כשחזקיהו התפלל בחליו, אמר "והטוב בעיניך עשיתי" - ובגמ' ברכות י' ע"ב מפרש דהיינו סמך גאולה לתפילה. ופירש רבינו יונה (דף ט' ע"ב בדפי הרי"ף, ד"ה איזה הוא), שהענין בזה

ואם תלכו עמי קרי - מי שחי עם השגחה פרטית הוא בדרך לקבל ברכות

יהודי חייב איזון בין שמחה לרצינות!

רבי יהודי דז"קובס פעם אמר לי, שמלמד בחיידר צריך להיות במצב של 'וגילו ברעדה', והסביר שצריך שתהיה אווירה טובה, אבל עם גבולות ברורות. כל אדם מרגיש יותר בטוח כשיש חוקים וכללים ברורים. בלי זה הוא נהפך פשוט לבהמה ח"ו. למה יש כל כך הרבה סוגי ייסורים בעולמו היפה והנפלא של השי"ת? התשובה היא שהם כולם באים רק כדי לעזור לנו להסתכל על חיינו ברצינות, ולא ח"ו לעשות צחוק מהחיים שלך ושל אחרים! על כרחך אתה חי - אתה לא בעל הבית כאן! תוכל להיות חיים מושלמים בזה ובבא, אם אתה רק עם המבט הנכון על החיים. דרכי נועם.

העיקר הוא לשאוף לאמת ולבקשו, ולא להתפעל מהמדרגה הנמוכה שיש לך עכשיו. ובאמת, עצם הדבר הזה הוא שלימות מיוחדת, כשאתה מוכן לסבול את עצמך על אף החסרונות והחטאים והטעויות שיש בך ובאחרים! הוא גם אינו מתפעל מכל המידות והתאוות שעדיין מקננים בקרבו, כי הוא יודע שזה תפקידו בחייו, להתעלות מעל כל הנסיונות האלה. הוא יודע דבר אחד: רחמנא ליבא בעי!!

תלמד גם את ההנאה הנפלאה של עסק התשובה. הסיבה שיש לנו כל כך הרבה ספרים ללימוד המוסר והתשובה, אמר כבר החפץ חיים בשם הגד"ח מוולוז'ין, שהוא מפני שאין הספרים שווים לכל נפש; לא מתאים ספר ראשית חכמה, בעוד שלשני מתאים הספר שבט מוסר, חוה"ל או מסילת ישרים, ע"כ (ספר 'החפץ חיים חייו ופעלו להרב ישר, ח"ב עמוד תע"ז). כל אחד בוחר את המהלך שהוא המתוק ביותר בשבילו. תשתדל חזק להגיע לגדלות בתורה ולכל המידות הטובות כולל בטחון, אבל במידה מסויימת ובריאה של שלות הנפש, ושמחה בחלק שהשי"ת נתן לך!

התורה"ק מזהירה אותנו, שמי שחי עם מחשבה שהכל רק מקרה, אז ח"ו מגיעים אליו כל הקללות שבתוכחה הקשה ח"ו. מזה נלמד, שמי שחי להיפך מזה, שהוא מבין שכל דבריו ומקרינו אין בהם טבע ומנהגו של עולם כלל וכו' והכל שר ועונש והשגחה פרטית, הוא בדרך לקבל את כל הברכות וההצלחות! המילה 'קרי' כולל גם חיים בלי חשבון הנפש, כמו שכתב רש"י עראי במצוות. הוא לוקח את חייו בקלות, ואינו חי עם אחריות על מעשיו ועל אחריותו, כל מה שהוא אומר או עושה - הכל 'לאו דווקא' ובלי מחשבה. הכל אצלו מבוסס על המידות שלא עבד לתקנם ועל מצבי רוח, בלי דין וחשבון על מעשיו ודיבוריו; הכל אצלו בדיחה ח"ו. (למעלה שכתבנו שצריכים להיות עם 'הפקדות', היינו רק כלפי מה שקורה איתו, שזה הכל בין כך ביד השי"ת, אבל במעשים, הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים ואם אין אני לי מי לי).

גם בעולם הדבר היותר מסוגל לחייב את הנאשם בבית המשפט הוא כשרואים שאינו לוקח את העסק ברצינות (מיט א עהרנסקיט). אתה רוצה להסתבך עם השופט או עם כל מי שמעליך? תסתובב שם עם צחוקים! פעם ראיתי איך שופט זורק נער לבית הסוהר כי הוא עשה צחוק מהשופט. הכלל הוא שמי שמבטל את הכח שמעליו, הוא העלול להענש בלי רחמים ח"ו. פעם חליתי בדבר חמור, ומורי ורבי הצדיק רבי עוזר שווארץ זצ"ל, הדריך אותי לעשות 5 קבלות. הוא אמר שאני צריך לכתוב את התשובה שלי כדי לעשותו עסק רציני (ערנסט). זה מראה שאתה אמיתי, והשכר לזה הוא רפואה שלימה.

מיד אחרי פרשת בהר שהוא מלמד על בטחון, שמחה וההפקדות החיובי הנ"ל, שהם מצוה גדולה, מיד באה התורה ומזהירה מפני 'אם תלכו עמי בקרי', כלומר 'תזיהר לא להסחף להפקדות שלילית. זה דומה לשני חמישי ושני לאחר החגים, כי אולי ח"ו השמחה הביאה לחטא. אנחנו תמיד חייבים את הגבול הנכון לשמור על עצמינו.

קו 'עמודיה שבעה' 0733-587-587

שיעורים ע"פ דרכו של הרה"ג ר' אברהם גניחובסקי זצ"ל בהנהגת הבית, בספר 'עמודיה שבעה', ברוח העלון

שמעו ותחי נפשכם
לשמיעת שיעורי
הרה"צ יהודה מנדל שליט"א
בקו 'השגחה פרטית'
02-3011300
או בקו הישיר: 02-3011906

להארות והערות:
050-4154557
לקבלת הגליון במייל
X7100100@
GMAIL.COM

נהנית מהגליון?

לתרומות:

בירושלים: 0504199693

בית שמש: (הר"ר יצחק לב ארי הי"ו) 0504121613

בני ברק וקרי"ס: 0504154557

לאמריקה: +13478604298